

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Merlijn

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 2 november 2022

Samenvatting

De inspectie heeft op 20 september 2022 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf Merlijn.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2022 een themaonderzoek uitvoeren naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch professionals rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers werken met meerdere programma's, waarmee zij de brede ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. Ze gebruiken veel taal, zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren. Bovendien is er op het kinderdagverblijf aandacht voor de inrichting van de ruimten en zien we bijvoorbeeld speelhoeken. De pedagogisch professionals passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn kunnen spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

De pedagogisch professionals houden bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De pedagogisch professionals spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch professionals gaan op een positieve manier met de peuters om.

De pedagogisch professionals zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leerkracht van groep 1-2 van de basisschool. We vinden het mooi om te zien dat de pedagogisch professionals ouders stimuleren om thuis met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op het kinderdagverblijf aan de orde komen. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op het kinderdagverblijf en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

Kinderopvangorganisatie: SKAR

L RK-nummer: 227069195

Totaal aantal doelgroepeuters: 23

De leiding van het kinderdagverblijf kijkt in hoeverre de peuters zich voldoende hebben ontwikkeld voor ze naar groep 1-2 van de basisschool gaan. Samen met de pedagogisch professionals werkt de leiding aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. De leiding maakt jaarlijks samen met het team een plan, waarin staat wat goed gaat en wat verbeterd kan worden. Ook volgen de leiding en de pedagogisch professionals verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk. De leiding van het kinderdagverblijf legt (via de houder) aan de gemeente en aan ouders uit of de voorschoolse educatie op orde is of en aan welke ontwikkelpunten ze werken.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

De pedagogisch professionals kunnen nog beter de doelen die ze willen bereiken met de peuters in kaart brengen over de verschillende ontwikkelingsgebieden (spelen, gedrag, taal, rekenen en bewegen). Hiermee laten ze zien wat de peuters zouden moeten bereiken aan het einde van de voorschoolse periode. Dit is zowel op individueel, groepsniveau als op locatieniveau van belang. Daarmee maken de professionals duidelijk welk effect zij bij de peuters willen realiseren.

De pedagogisch professionals kunnen ook beter de activiteiten vormgeven nadat de doelen voor een bepaalde periode zijn bepaald voor de peuters. Hiermee laten de pedagogisch professionals zien dat ze rekening houden met de verschillen tussen de peuters.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie, de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op kinderdagverblijf Merlijn.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben in twee groepen observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, coach passende opvang en de locatiemanager. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager, de coach passende opvang, twee pedagogisch professionals en de houder van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
- V** Voldoende
- G** Goed

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op Merlijn.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Merlijn als Voldoende. De meeste standaarden zijn voldoende.

Context

Kinderdagverblijf Merlijn is onderdeel van IKC de Malburcht en hoort bij de kinderopvangorganisatie SKAR. Merlijn biedt verschillende soorten opvang aan waaronder ook peuterwerk. De opzet van Merlijn is kleinschalig en er is een nauwe samenwerking tussen dagopvang en peutergroepen. Kinderdagverblijf Merlijn biedt ieder kind vanaf de leeftijd van tweeënehalf jaar, de mogelijkheid in anderhalf jaar ten minste 960 uur VE te ontvangen. Er wordt opvang geboden gedurende 46 weken in de ochtend en in de middag. De organisatie heeft de afgelopen periode te maken gehad met veel invalkrachten door ziekte en met wisselende leidinggevenden. Sinds mei 2022 is er een nieuwe locatiemanager.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 28-03-2022 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden tekortkomingen vertoonden op het gebied van de VVE certificering. De reden hiervoor is dat er in de eerste maanden van 2022 13 invalkrachten hebben gewerkt op deze locatie. Acht van de 13 invalkrachten voldeden ten tijde van het GGD-onderzoek niet aan de voorwaarden die de gemeente Arnhem stelt met betrekking tot VVE certificering. In de zienswijze van het GGD-rapport geeft de houder aan op welke wijze omgegaan wordt met invalkrachten en hoe zij zich blijven inspannen om gecertificeerde pedagogisch professionals te werven.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven we per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op Merlijn.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP6 Samenwerking		•	

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarderen we als Voldoende.

De pedagogisch professionals van het kinderdagverblijf gebruiken de methoden Kaleidoscoop en Logo 3000. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. We constateren dat de pedagogisch professionals voldoende aanbod aanreiken waarmee gewerkt wordt aan doelen uit het volgmodel en observaties. Dit bereidt de peuters voor op de start in groep 1 van de basisschool.

De pedagogisch professionals richten de ruimte aantrekkelijk en uitdagend in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig, waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen. Daarbij is er op het kinderdagverblijf aandacht voor de inrichting van de ruimten en zien we bijvoorbeeld speelhoeken.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarderen we als Voldoende.

We zien dat de pedagogisch professionals rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch professionals werken met een programma, waarmee zij de brede ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. Ze gebruiken veel taal, zodat de peuters nieuwe woorden leren.

De pedagogisch professionals zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De pedagogisch professionals spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine

groepjes. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch professionals gaan op een positieve manier met de peuters om.

Naast dit positieve punt zien we ook mogelijkheden voor verbetering.

De pedagogisch professionals kunnen nog beter de doelen die ze willen bereiken met de peuters in kaart brengen over de verschillende ontwikkelingsgebieden (spelen, gedrag, taal, rekenen en bewegen). Deze doelen moeten dan, gekoppeld aan het thema, verwerkt worden in de activiteiten voor de peuters. Op deze manier is er vooraf meer zicht op wat peuters zouden moeten halen aan het einde van een thematische periode. Het effect hiervan is dat de pedagogisch professionals explicieter de verwachting uitspreken over de verschillen tussen de peuters en wat dat betekent voor het vervolg van hun handelen.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarden we als Voldoende.

Tijdens het onderzoek hebben we het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch professionals geobserveerd. De pedagogisch professionals zorgen voor een warm en respectvol klimaat, waarin de regels en routines duidelijk zijn. Zij werken opbrengstgericht, stellen vragen tijdens het spel of een andere activiteit, waarbij ze toewerken naar het behalen van doelen. Daarnaast structureren de pedagogisch professionals het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn.

Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch professionals de activiteiten evenwichtig over het dagdeel verdelen en dat ze de tijd effectief benutten. Ze stemmen de korte instructies, spelbegeleiding, opdrachten en tijd af op de behoeften van groepjes en individuele peuters. En gebruiken bij de instructies en opdrachten passende werkvormen. We hebben gezien dat ze bijvoorbeeld bij de voorleesactiviteit actief nagaan of peuters de woorden en de opdrachten begrijpen. Hierbij zagen we ook dat de pedagogisch professionals de peuters stimuleren tot interactie met de volwassenen en elkaar. Tijdens een bouwactiviteit zagen we dat de pedagogisch professionals de peuters inhoudelijk feedback gaven op hun speel- en leerproces.

Het pedagogisch-educatief handelen hebben we in verschillende groepeeringsvormen gezien. Er waren drie pedagogisch professionals op de groep waardoor er ruimte was voor individuele begeleiding, het werken in de kleine kring en een leeractiviteit in de grote kring. Er was dus voldoende afwisseling waarbij de peuters actief betrokken waren in een positief leerklimaat.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als Voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf en de pedagogisch professionals werken samen met de basisscholen door, bij de overdracht, informatie over de doelgroepeuters uit te wisselen. Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool zoals de methode die ze gebruiken, een 'warme overdracht' van de gegevens van de peuter en evt. een observatie door de basisschool in de peutergroep, indien gewenst.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. Het is mooi dat de pedagogisch professionals de bevindingen op vaste momenten in het jaar met ouders bespreken en bij het ophalen van de kinderen vaak direct terugkoppelen aan de ouders hoe de dag verlopen is. Van de ouders hoorden we over de voorbereiding op het thema dat gaat komen. Tijdens deze voorbereiding worden ouders geïnformeerd over de woorden die centraal staan, de liedjes die bij het thema horen en op welke wijze de ouders thuis hiermee verder kunnen. Dit wordt door de ouders die wij hebben gesproken zeer gewaardeerd. We horen echter ook dat er geen terugkoppeling is van de ouders naar de pedagogisch professionals over hun inzet thuis. De pedagogisch professionals weten nu niet wat het effect is van deze samenwerking want daar hebben ze geen gegevens over.

De voorschool en de basisschool hadden in het verleden een doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie. Hierover is de laatste jaren wat minder contact geweest door wisselingen in het kinderdagverblijf. Het merendeel van de peuters gaat naar de school binnen het IKC. De doorgaande lijn in het aanbod, de zorg en begeleiding, het ouderbeleid en de kwaliteitszorg rondom het jonge kind dienen een nieuwe impuls te krijgen zodat dit weer meer op elkaar afgestemd is.

In de gemeente Arnhem is het stedelijk beleid om te werken aan kansengelijkheid en inclusieve opvang. Er zijn goede contacten met de ambulante begeleiders vanuit de verschillende hulp- en zorgorganisaties en de coördinator voorschoolse educatie vanuit de gemeente op passende opvang mogelijk te maken.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten		•	

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarden we als Kan Beter.

De leiding en de pedagogisch professionals kunnen zich verbeteren door vast te stellen welke ontwikkeling van peuters zij willen zien, daar doelgericht aan te werken en deze te monitoren.

De voorschool weet wel of de peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1-2 van de basisschool gaan. Daarnaast is het belangrijk om specifieke kenmerken van de peuter te benoemen zodat een soepele overgang gerealiseerd wordt van de voorschoolse educatie naar groep 1.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

 Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarden we als Voldoende.

De houder van het kinderdagverblijf heeft in haar beleidsplan, samen met de voorschool opgeschreven, wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt.

Het kinderdagverblijf heeft vier ambitieuze doelen geformuleerd: opvoeden doe je samen, een rijke leeromgeving, een veilige omgeving en in dialoog. De leiding van het kinderdagverblijf evalueert via een cyclisch werkend systeem van kwaliteitszorg alle doelstellingen uit haar beleidsplan.

Als onderdeel van de kwaliteitszorg brengt de leiding regelmatig het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch professionals

in beeld. Zo wordt er op korte termijn een teamscan gemaakt om zicht te krijgen op passende begeleidingsstijlen in de peutergroepen. De voorschool neemt op basis van deze evaluaties planmatig en doelgericht maatregelen ter verbetering.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarden we als Voldoende.

Er is sprake van een zorgsysteem op de locatie waarbij kind- en groepsbesprekingen worden gehouden. De pedagogisch professionals werken na de intake met een volgkaart waarbij iedere peuter een eigen mentor heeft. De coach passende opvang en de pedagogisch coach vormen daarnaast een belangrijke schakel in de uitwerking van het beleid. Wat hierin nog beter kan is de follow-up van de besprekingen waarbij interventies worden besproken naar aanleiding van de effecten van de vorige periode.

De leiding en de pedagogisch professionals werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Het beleid van de voorschool om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren is breed gedragen.

De pedagogisch professionals werken resultaatgericht, zij zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zij zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters. We constateren dat de houder van de voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur. Er is ook sprake van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarden we als Voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad.

We zien ook dat de voorschool belanghebbenden betreft bij de ontwikkeling van haar beleid. De leiding van het kinderdagverblijf bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool open staat voor hun wensen en voorstellen. Ook geven zij aan dat ze via de themabrief en de voorlichting daarvan voldoende informatie ontvangen.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Allereerst willen we u bedanken voor de positieve feedback en het inzicht wat u ons gaf ten aanzien van onze verbeterpunten voorschoolse educatie.

We zijn blij dat u aangeeft dat we op een positieve manier pedagogisch-educatief omgaan met peuters. Hen de brede ontwikkeling laten ervaren. Dat we ouders hierbij informeren en dat dit door ouders wordt gewaardeerd. Ook dat u heeft gezien dat we gezamenlijk werken aan voortdurende verbetering van onze professionele kwaliteit op onze pedagogische pijlers opvoeden doen we samen, in een rijke uitdagende omgeving, met ruimte voor initiatief en altijd in dialoog.

Graag geven we nog onze zienswijze op onderstaande verbeterpunten.

“De pedagogisch professionals kunnen nog beter de doelen die ze willen bereiken met de peuters in kaart brengen over de verschillende ontwikkelingsgebieden (spelen, gedrag, taal, rekenen en bewegen). Deze doelen moeten dan, gekoppeld aan het thema, verwerkt worden in de activiteiten voor de peuters. Op deze manier is er vooraf meer zicht op wat peuters zouden moeten halen aan het einde van een thematische periode. Het effect hiervan is dat de pedagogisch professionals explicieter de verwachting uitspreken over de verschillen tussen de peuters en wat dat betekent voor het vervolg van hun handelen.”

In het pedagogisch werkplan voor 2023 geven we gedifferentieerd en beredeneerd werken extra aandacht. Onder het kopje groepsmanagement omschrijven we dit thema. Hier leggen we de nadruk op alle ontwikkelingsgebieden en op variatie en keuze voor kinderen zodat ze op hun eigen niveau doelgericht in kunnen stappen.

Zoals u in uw verslag aangaf, stellen wij onszelf jaarlijks een aantal focus doelen die extra aandacht behoeven. Deze doelen worden door het team geëvalueerd en zo nodig bijgesteld (PDCA-cyclus). Voor komend jaar zal n.a.v. dit verslag beredeneerd werken vanuit het in kaart brengen van de ontwikkeling van kinderen een van onze aandachtspunten zijn.

“Tijdens deze voorbereiding worden ouders geïnformeerd over de woorden die centraal staan, de liedjes die bij het thema horen en op welke wijze de ouders thuis hiermee verder kunnen. Dit wordt door de ouders die wij hebben gesproken zeer gewaardeerd. We horen echter ook dat er geen terugkoppeling is van de ouders naar de pedagogisch professionals over hun inzet thuis. De pedagogisch professionals weten nu niet wat het effect is van deze samenwerking want daar hebben ze geen gegevens over.”

Deze opmerking over de terugkoppeling van ouders over hun inzet thuis nemen wij ons graag ter harte. Ook deze zullen wij meenemen bij onze focusdoelen.

“De voorschool en de basisschool hadden in het verleden een doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie. Hierover is de laatste jaren wat minder contact geweest door wisselingen in het kinderdagverblijf. Het merendeel van de peuters gaat naar de school binnen het IKC. De doorgaande lijn in het aanbod, de zorg en begeleiding, het ouderbeleid en de kwaliteitszorg rondom het jonge kind dienen een nieuwe impuls te krijgen zodat dit weer meer op elkaar afgestemd is. “

Ook wij vinden het jammer dat het door wisseling van personeel zo is gelopen. We zien het belang en willen de samenwerking graag weer intensiveren.